

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. V. Quae aetas requiratur in electo ad Parochialem ecclesiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

Naz. de Restit. lib. 2. cap. 2. nu. 172. Ledesm. in Sum. par. 2. tract. 7. c. 2. cōcl. 7. diff. 15. Gutier. Can. qq. lib. 2. cap. 11. num. 12. Garc. de Benef. par. 7. cap. 16. num. 16. quos refert, & sequitur Dian. par. 2. tr. 15. ref. 38. vers. quarta opinio.

S. V.

Quæ ætas requiratur in electo ad Parochialem ecclesiam.

39 **A**D parochiale beneficium requiritur, quod electus 40 compleuerit annum 24. & attigerit annum 25. atque infra annum à die possessionis pacificè acquisite numerandum ad sacerdotium promoueri debet, alias elapso anno ipso iure nulla etiã monitione præmissa priuatus est beneficio parochiali *cap. licet canon. & cap. commissa de elect. in 6. & tenetur relinquere beneficium vna cum fructibus etiam ante Iudicis sententiam, si infra annũ ordinatus non fuerit Nau. in man. cap. 25. num. 118. & conf. 12. num. 2. de Rescript. quod procedit etiam si his deinde mota fuerit super beneficio: adhuc enim teneretur sub dicta pœna intra annum sacerdotium suscipere, dum modò per vnum, aut duos menses sine molestia beneficium possederit, vel habeat pacificè exercitium curæ, quamuis non possideat maiorem partem bonorum Sarnen. in reg. de Trienn. q. 53. vers. & ideo.*

41 **Hæc tamen conclusio limita-**

tur 1. quando Parochus legitimo impedimento detentus fuit, nè sacerdotium intra annum susciperet, puta quia Episcopus non potuit, seu noluit ordines conferre propter illitteraturam, vel aliam causam *d. cap. commissa de elect. in 6. & censuit Sacr. Congr. teste Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 60. num. 84. & tunc cessante impedimento quoadvtrunque forum non alius annus integer dandus est ad sacerdotium suscipiendum, sed tantum temporis, quãto fuit impeditus Nau. conf. 1. de In integr. restit.*

42 Limitatur 2. in Capellania, requirente ordinem sacerdotalem; quamuis enim illam obtinens teneatur infra annum promoueri, tamen si intra dictum tempus promotus non fuerit, nõ priuatur beneficio ipso iure, sed per sententiam, & præmissa monitione superioris *cap. 1. de atat. & qual. Rot. in Tullen. Monasterij S. Mansueti 17. Martij 1597. coram Penia, quam refert Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 367.*

Sed obserua, quod tunc datur annus obtinentibus huiusmodi Capellanas, quando verba foundationis non respiciunt actum collationis, vel præsentationis, secus quando ordo sacerdotalis, requiritur in ipso actu collationis seu præsentationis, vt si dicatur, quod præsentetur sacerdos, seu Capellanus, qui missas celebret, quia tunc nõ datur annus ad suscipiendum sacerdotium, sed requiritur, quod præsentatus de eo tempore sit actu sacerdos, quia

- qualitas iuncta verbo intelligitur secundum tempus, verbi *l. in delictis §. 1. ff. de Noxall. Titius*: ubi *Bart. ff. de milit. testam. Rice. loco cit. ubi etiam refert, ita tenuisse Rotam in Romana Capellania de Capizucchis 20. Nouembris 1563. coram Cotta, & in alia Romana etiã Capellania 19. Martij 1586. coram Card. Pamphilio.*
- 43 Limitatur 3. quoad obtinentes Decanatum, Archidiaconatum, seu alias dignitates, vel beneficia, quæ curam animarum habent annexam; isti enim, quãuis vigesimum quintum ætatis annum attingere, & infra annum Sacerdotium similiter suscipere debeant *iuxta text. in d. capit. licet canon, & cap. cum ex eo de elect. in 6. Conc. Tridentin. sess. 7. de ref. cap. 12. & sess. 24. cap. 12.* non tamen tenentur in cõscientia elapso anno, & non suscepto sacerdotio relinquere beneficium, nisi præcesserit monitio, & Iudicis sententia *cap. cum in cunctis §. in inferiora de elect. glos. in cap. licet canon. ver. priuatus eod. tit. in 6. Barbos. de offic. Paroch. cap. 5. num. 10.*
- 44 Hoc tamen Doctores intelligunt, si dignitati vnita sit parochialis & quæ principaliter: quia si accessorie sit vnita, eam obtinens non debet necessario attingere vigesimum quintum annum *Galet. in Margar. Cas. Cõsc. ver. Parochus 6. Homobon. de Hum. vit. stat. p. 1. cap. 9. vers. secunda, & alij, quos refert, & sequitur Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 60. num. 65. in fin. & in d. cap. cum in cunctis §. inferiora de elect. vn-*
- de si parochialis vnita esset accessorie alicui Canonicali Ecclesie Cathedralis, sufficeret ætas 22. annorum, quæ in Canonicali collatione requiritur, *ut censuit Sac. Congreg. teste Piafec. in Prax. Episc. par. 2. cap. 5. nu. 21. vers. ad dignitatem Barbos. d. all. 60. num. 66. & seq. ubi etiam dicit, vigesimum secundum annum requiri in tali casu incæptum, non autem completum, ut resoluti Sac. Congr. referente Gratian. discept. 591. nu. 9.*
- Immò sufficeret, ut prouisus sit in ea ætate, ut infra annum possit promoueri ad ordinem Canonicali annexum *iuxta Tridentinum sess. 24. c. 12. & censuit Sac. Congr. teste eodem Barbos. d. all. 60. nu. 70.*
- 45 Præterea tenetur etiam ad restitutionem fructuum perceptorum qui parochiale beneficium adeptus est animo dimittendi, & non suscipiendi sacerdotium, nisi mutata voluntate deinde intra annum ordinetur *c. commissisa vers. ceterum de elect. in 6. quod intelligendum est, si animo absoluto mutandi statum id faciat, non tamen si animo dubio, & conditionali perseverandi in clericatu, nisi aliqua melior conditio mutandi statum se offerat* *Manarr. in Man. cap. 25. num. 118 in fin. & conf. 17. de Cler. non resid.*
- 46 si verò suscipiat animo sumendi sacerdotium, & postea voluntatem mutet, non tenetur quidem restituere fructus perceptos eo tempore, quo sanam habuit intentionem, sed tantum perceptos a tem-

- a tempore, quo voluntatem mutauit *glos. in dict. cap. commissa. ver. non intendens, & alij apud Barbof. de offic. Paroch. cap. 5. numer. 15.*
- 47 Hoc tamen non procedit in beneficijs, quę non habent annexam curam animarum, quales sunt Canonici in ecclesijs Cathedralibus, etiam si habeant annexum ordinem sacrum; siquidem iura solum statuerunt pœnam restitutionis contra Beneficiarium, qui recepit beneficium curatum sine tali intentione, & ideo tamquam pœnalia extra suum casum non debent extendi *Nau. loc. cit. Ricc. in Prax. ut supra par. 3. ref. 474.* peccaret
- 48 tamen mortaliter Canonicus nõ recipiens ordinem suo Canoniciatui annexum, quia non haberet intentionem seruandi sacros canones in re graui; & si intra annum non ordinetur, priuatur etiam voce in capitulo, & dimidia parte distributionum *iuxta clem. ut ij qui De atat. & qual. quam innouauit Conc. Tridentinum sess. 22. de ref. cap. 4.* immo in tali casu Episcopus illum priuare potest Canoniatu, & procedere potest ad priuationem etiam sine adiunctis, *ut censuit Sac. Congregatio teste Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 592:* quod etiã
- 49 locum habet quoad Canonicos Ecclesię Collegiatę, si ex antiqua consuetudine, vel statuto aliquem sacrum ordinem habet annexum, *ut declarat textus in d. clem. ut ij qui, iuncta glos. in ver. annexi.* Vnde in tali casu prouisus de Canoniatu in ecclesia Collegiata eius debet esse ætatis, vt intra annum ad illum ordinem promoueri possit *iuxta Concil. d. sess. 22. cap. 4.* secus si nullum tale adsit statutum, vel consuetudo; quia tunc requisita ætatis quoad dignitates, & Canoniatu in Collegiatis Ecclesijs obtinentes remanent in dispositione iuris communis; quia Concilium in hoc nihil innouauit, *ut declarauit Sac. Congregatio referente Piafec. in Prax. Episc. par. 2. cap. 5. numer. 21.* & ideo in illis sufficit ætas 14. annorum *iuxta cap. super inordinata iuncta glos. in ver. pueri de Præben. etiam si completi non fuerint, modo sint incepti, ut censuit Sac. Congregatio Concilij apud Farinac. decis. 155. parte 4. Diuers. Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 60. numero 75. & 76. Ricc. in Prax. parte 1. ref. 180.* potest tamen Episcopus cogere aliquos Ecclesię Collegiatę Canonicos ad sacrum ordinem suscipiendum, si eiusdem ecclesię necessitas id postulet *cap. queris de atat. & qual.*
- 50 Vltimò obseruant Doctores, quod etiam Canonicus coadiutor, si resideat, & inseruiat, debet esse constitutus in ea ætate, quę ad illum canonicatum obtinendum requiritur ita vt infra annum promoueri debeat ad ordinem suę præbendę annexum *iuxta Conc. Trid. sess. 24. de ref. cap. 12. & sess. 25. de ref. cap. 7.* secus si nõquam

quam resedit, vel inseruiat: tunc enim non tenetur suscipere infra annum ordinem requisitum, cum non habeat exercitium coadiutoriae; quemadmodum habens curam habitam, & non actu non tenetur infra annum promoueri ad sacerdotium, ita *Barbos. de Canon. & dignit. cap. 29. numer. 37. & 49. & alij.*

§. VI.

An detur appellatio ab electione Episcopi.

51 **R**esp. dari quidem appellati-
onem ad effectum deuolutiuum
non autem quoad effectum suspē-
siuum; & ideo interim prouisus
appellatione pendente à paro-
chiali amoueri non debet, nè pa-
rochiales ecclesiae diu in suspen-
so remaneant, ut *Statuit Cōc. Tri-
dentinum sess. 24. de ref. cap. 18. &
Pius V. in d. constit. incip. In conse-
rendis: quod procedit, quādo ele-
ctio, seu iudicium Episcopi esset
irrationabile, de quo euidenter
constare debet, alias appellatio
etiam quoad effectum deuoluti-
uum denegatur ex d. constit. Pij V.
ut obseruat *Rot. dec. 40 sub. nu. 1. p.
1. Recent. Greg. decis. 11. nu. 1. & 2.
Marescott. var. ref. lib. 1. c. 52. n. 24.**

52 In duobus tamen casibus da-
tur appellatio tam quoad effectū
deuolutiuum, quam suspensiuum,
primò quando appellatur à sen-
tentia Metropolitanæ, seu alterius
Iudicis appellationis reuocatoria
electionis prius factæ ab ordina-
rio in concursu: nam in tali casu

Iudex appellationis non potest
exequi suam sententiam, nisi for-
tè tranſuerit in iudicatum *Bel-
trani. ad Greg. decis. 538. in fin. Ro-
ta coram Buratt. decis. 22. nu. 1. &
seq.* Secundò quando factò con-
cursu appellatur inter præsentat-
os, vel Patronos laicos super per-
tinentia Iurispatronatus, videli-
cet ab institutione facta ad præ-
sentationem alterius ex patronis:
tunc enim per appellationem,
etiam possessio suspendi debet, ut
*decisum refert Barbos. d. par. 3. all.
60. numero. 104.*

53 Adde quod etiam à reproba-
tione examinatorum datur ap-
pellatio quoad effectum deuolu-
tiuū à die scientiæ, ut *consuit
Sac. Cong. Concilij, quæ refertur in-
ter Decis. nouissim. Divers. part. 4.
decisio. 23.*

S V M M A R I V M.

- 1 Beneficia Iurispatronatus laicorum libera sunt ab omnibus reseruationibus etiam in corpore iuris clausis.
- 2 Non præsumitur Papam velle derogare Iurispatronatus laicorum, nisi id expresse ex litteris constiterit.
- 3 Si prima dignitas esset de Iurispatronatus laicorum, reseruatione regula 4. Cancellariæ istam non comprehenderet, sed aliam subsequentem.
- 4 An beneficium Iurispatronatus mixti sit exemptum ab huiusmodi reseruationibus.
- 5 Quando Iurispatronatus censetur ecclesiasticum.

6 In